

KOMENDA MIEJSKA Państwowej Straży Pożarnej w Tarnobrzegu

Uwaga - tlenek węgla!!!

W Polsce każdego roku około 100 osób umiera, a kilka razy więcej zostaje poddanych hospitalizacji z powodu zatrucia tlenkiem węgla. Największa ilość wypadków śmiertelnych występuje w okresie tzw. sezonu grzewczego czyli między 1 listopada a 31 marca. Na terenie miasta Tarnobrzega i Powiatu Tarnobrzieskiego w okresie ostatniego roku w wyniku zatrucia tym gazem poszkodowanych zostało 10 osób. Niestety tlenek węgla swoje śmiertelne żniwo zbiera najczęściej w naszych mieszkaniach czyli w miejscu potencjalnie dla nas najbezpieczniejszym. Dzieje się tak ponieważ to właśnie w naszych domach korzystamy z urządzeń, w których przebiegają procesy spalania, np. piecyki gazowe w łazienkach wykorzystywane do podgrzewania wody, czy piece centralnego ogrzewania.

Przyczyny powstawania tlenku węgla

Zagrożenie zatrucia tlenkiem węgla znacząco wzrasta w okresie jesienno-zimowym, co spowodowane jest rozpoczęciem sezonu grzewczego budynków mieszkalnych. Przyczyn takiego stanu rzeczy jest kilka. Próbując utrzymać w naszym mieszkaniu optymalną temperaturę zapominamy o zapewnieniu do spalania odpowiedniej ilości tlenu. Niedostatek tlenu powoduje wystąpienie niezupełnego spalania paliwa, a następnie wydzielanie i ulatnianie się tlenku węgla. Kolejną przyczyną powstawania tlenku węgla jest niewłaściwa eksploatacja urządzeń grzewczych lub ich niesprawność. Bardzo częstą przyczyną gromadzenia się tego gazu w naszych mieszkaniach jest również niedrożności przewodów kominowych - spalinowych i wentylacyjnych.

Jakie zagrożenie stwarza tlenek węgla?

Dlaczego właśnie ten gaz jest tak niebezpieczny dla człowieka? Tlenek węgla to gaz bezwonny, bezbarwny, niepowodujący podrażnień dróg oddechowych. W związku z tym człowiek swoimi zmysłami nie jest w stanie wyczuć jego obecności. Dopiero w momencie wystąpienia określonych objawów możemy podejrzewać zatrucie, jednak

odczujemy je w momencie gdy osiągnię na tyle zaawansowany stopień, że konieczna będzie szybka, fachowa pomoc medyczna.

▪ **Objawy zatrucia:**

- bóle i zawroty głowy,
- duszności, tętnienie w skroniach,
- wymioty, zaburzenia orientacji,
- utrata przytomności, zapaść i śmierć.

Powyższe objawy występują w zależności od stężenia tlenku węgla w powietrzu oraz czasu, w którym jesteśmy narażeni na jego działanie. Przy wysokich stężeniach tlenku węgla, już po kilku wdechach może nastąpić zgon, bez objawów ostrzegawczych, wskutek porażenia układu oddechowego oraz ostrej niewydolności układu krążenia.

▪ **Co zrobić w przypadku zatrucia tlenkiem węgla?**

- natychmiast zapewnić dopływ świeżego, czystego powietrza,
- wynieść poszkodowanego w bezpieczne miejsce, jeśli nie stanowi to zagrożenia dla zdrowia osoby ratującej,
- wezwać służby ratownicze (pogotowie ratunkowe – tel. 999, straż pożarna - tel. 998 lub numer alarmowy 112),
- jak najszybciej podać tlen,
- jeżeli osoba poszkodowana nie oddycha, ma zatrzymaną akcję serca, należy natychmiast przystąpić do resuscytacji krążeniowo-oddechowej, wykonując naprzemiennie 2 wdechy oraz 30 uciśnień klatki piersiowej.

▪ **Co zrobić aby czuć się bezpiecznie?**

- zapewnij w mieszkaniu odpowiednią wentylację (sprawdź drożność przewodów kominowych, rozszczelniaj okresowo okna),
- sprawdź poprawność działania urządzeń grzewczych,
- zainstaluj w mieszkaniu czujkę tlenku węgla.

Podstawowe wskazania bezpieczeństwa pożarowego

podczas ogrzewania pomieszczeń

EKSPLOATACJA URZĄDZEŃ GAZOWYCH

1. Zagrożenia mogące powstać przy użytkowaniu gazu wynikają przede wszystkim z braku należytej dbałości o instalację i urządzenia gazowe (nie dopuszczać do uszkodzeń mechanicznych i korozji).
2. Wszystkie odbiorniki gazu powinny być utrzymywane w czystości i dobrym stanie technicznym, (pojawienie się sadzy lub żółtego płomienia na palniku to oznaki wadliwego spalania gazu).
3. Nie wolno zatykać przewodów wentylacyjnych – w prawidłowo działających urządzeniach gazowych, w przypadku braku odpowiedniej ilości powietrza, następuje niezupełne spalanie gazu i może powstać trujący, niewyczuwalny tlenek węgla (CO). Ponadto nadmierna zawartość w powietrzu produktów spalania gazu jest szkodliwa dla zdrowia.
4. Nie należy ogrzewać pomieszczeń kuchnią gazową – bardzo często takie praktyki kończą się poważnym zatruciem organizmu.
5. Nie należy ustawiać gazowych urządzeń grzewczych w pobliżu materiałów łatwo zapalnych (mebli, firanek itp.) – wymagana odległość wynosi co najmniej 0,6 m.
6. Do zasilania urządzeń gazowych może być stosowany gaz płynny w butlach (propan – butan), pod warunkiem instalowania w jednym mieszkaniu, w warsztacie lub lokalu użytkowym nie więcej niż dwóch butli, przyłączonych do urządzeń gazowych, o zawartości gazu do 11 kg każda.
7. Nie należy przechowywać butli gazowych w pomieszczeniach poniżej poziomu terenu, ponieważ propan – butan jest gazem cięższym od powietrza i może zalegać w pomieszczeniu grożąc wybuchem.
8. Nie należy użytkować instalacji na gaz płynny w obiektach wyposażonych w instalacje gazu ziemnego.
9. Należy dokonywać okresowych kontroli stanu technicznego instalacji gazowych. Kontrole te należy wykonywać **co najmniej raz w roku**. Obowiązek w tym zakresie należy do zarządcy obiektu.
10. Należy okresowo usuwać zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych oraz wentylacyjnych w celu zapewnienia odpowiedniej ich drożności. Zaniedbania tych czynności często są przyczyną śmiertelnych zatruc tlenkiem węgla, szczególnie podczas kąpieli w łazienkach wyposażonych w gazowe ogrzewacze wody.
11. **Zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych od palenisk opalanych paliwem gazowym należy usuwać co najmniej dwa razy w roku, natomiast z przewodów wentylacyjnych – co najmniej raz w roku.** Obowiązek w tym zakresie należy do zarządcy obiektu.

EKSPLOATACJA PIECÓW NA PALIWO STAŁE

1. Przy piecach na paliwo stałe (węgiel, drewno itp.) podłoga łatwo zapalna przed drzwiczkami palenisk powinna być zabezpieczona pasem materiału niepalnego o grubości co najmniej 15 cm, szerokości co najmniej 30 cm, sięgającym poza jego krawędzie co najmniej 30 cm.
2. **Należy dokonywać okresowych kontroli stanu technicznego przewodów kominowych.** Kontrole te należy wykonywać **co najmniej raz w roku.**
3. Należy okresowo usuwać zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych oraz wentylacyjnych w celu zapewnienia odpowiedniej ich drożności jak również zapobieżenia zapaleniu się sadzy w przewodach.
4. **Zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych od palenisk opalanych paliwem stałym należy usuwać co najmniej cztery razy w roku, natomiast z przewodów wentylacyjnych – co najmniej raz w roku.** Obowiązek w tym zakresie należy do zarządcy obiektu.

EKSPLOATACJA URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH

1. Używać tylko tyle odbiorników prądu elektrycznego na ile obliczono moc instalacji elektrycznej, ze względu na to, że nadmierne obciążenie instalacji powoduje przegrzewanie się kabli i przewodów oraz wypalanie styków w gniazdkach i puszkach rozgałęźnych.
2. Nie używać grzejników niesprawnych technicznie.
3. Nie wykonywać prowizorycznych podłączeń elektrycznych. Nie używać uszkodzonych przewodów zasilających, niezaizolowanych lub prowadzonych w pojedynczej izolacji.
4. Nie stosować do zabezpieczenia instalacji elektrycznej naprawianych tzw. „watowanych” bezpieczników topikowych oraz bezpieczników o większej mocy niż wskazane.
5. Nie należy ustawiać elektrycznych urządzeń grzewczych bezpośrednio na podłożu palnym oraz w pobliżu materiałów palnych (mebli, firanek itp.). Odległość grzejników elektrycznych, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury powyżej 100°C powinna wynosić co najmniej 0,5 m.
6. Należy chronić palne podłoże przed zapaleniem, np. stosować niepalne podkładki pod gorącymi urządzeniami.
7. Nie wolno pozostawiać bez dozoru urządzeń elektrycznych nie przystosowanych do stałej eksploatacji, tj. takich urządzeń jak: „farelki”, „słoneczka”, „promienniki” itp.